

KU DŇU VÍŤAZSTVA

Plk. pech. Ján Zeman

9. máj 1945 vstúpil do dejín ako deň ukončenia najkrutejšej a najťažšej vojny, aká kedy bola v dejinách. Bola to vojna, ktorá priniesla podstatné zmeny v medzinárodnej situácii, zmenila príkro pomer medzi dvoma sústavami, kapitalistickou a socialistickou, a to na prospech socializmu, vojna, v ktorej sa ďalej prehlbila všeobecná kríza kapitalistického systému. Výsledkom osloboditeľského poslanca Sovietskej armády bol aj vznik krajín ľudovej demokracie, ktoré sa raz navždy odpútali od kapitalistického sveta a nastúpili cestu k lepšiemu zajtrajšku, k socializmu. Vojna priniesla ďalšie zostrenie krízy imperialistickej koloniálnej sústavy, ukázalo sa ešte jasnejšie, že imperialistické štáty nemôžu dnes už v koloniálnych a závislých krajinách po starom vládnuť a ľud týchto krajín už nechce po starom žiť.

Rozhodujúcu úlohu pri porážke nemecko-japonských útočníkov sohraly ozbrojené sily prvého socialistického štátu na svete, Sovietskeho sväzu. Nebyť Sovietskej armády, neslávilo by ľudstvo Deň víťazstva, nepodarilo by sa zastaviť lavínu fašistických zverstiev, nepodarilo by sa ani jednému z kapitalistických štátov vyhnúť sa zotročeniu krutej porážke a porobe, a celé ľudstvo by sa vrátilo o storočia nazad do stredovekých mučiarní, ne triumfovaly by dnes myšlienky mieru. Nebyť Sovietskeho sväzu a jeho ozbrojených síl, neexistovala by ani naša ľudovodemokratická vlasť, neišli by sme k socializmu, nebudovali by sme základy nového spoločenského poriadku.

Víťazstvo Sovietskeho sväzu v druhej svetovej vojne a jeho rozhodujúci podiel na porážke fašistických útočníkov dal oslobodenecký ráz nielen celej vojne, ale aj povojnovej situácii, ktorá je charakterizovaná ďalším, a stupňovaným rastom protiimperialistických síl, ďalším prehĺbením všeobecnej krízy kapitalizmu, ďalším rozmachom mierového hnutia, aké ešte ľudstvo nepoznalo. Porážka imperialistického Nemecka, Talianska a Japonska ako údernej päste svetového imperialismu zasadila celému imperialistickému systému taký otriasajúci úder, že sa z nej už nemôže vzpomátať. Je teda celkom prirodzené, že vedúce kruhy imperialistického tábora, monopolisti USA a Anglicka, cítili porážku fašistického Nemecka a Japonska Sovietskym sväzom ako strašné nešťastie, ktoré sa nedá ničím odčiniť. Tak sa dnes tiež otvorene vyjadrujú.

Je známe, že nápor fašistických armád pred vstupom Sovietskeho sväzu do vojny roku 1941 nevydržal ani jeden kapitalistický štát, že fašistické sily zaplavovali jednu európsku krajinu po druhej, že ani jedna kapitalistická armáda nebola schopná postaviť sa im účinne na odpor tak, aby zadržala útočníka, aby mu zasadila údery, ktoré by rozhodly o jeho porážke. Tieto údery zasadila nacistickej armáde ako prvá a jediná Sovietska armáda, ktorá splnila v druhej svetovej vojne naozaj historické poslanie, keď oslobodila národy Európy a súčasne aj nemecký národ od hitlerovského jarma.

Vynára sa otázka, prečo to bola práve Sovietska armáda, ktorá jediná dokázala poraziť najsilnejšiu armádu akú sa kedy podarilo kapitalistickému štátu vybudovať; prečo to neboly armády ostatných vojnuvedúcich štátov, armády anglo-americko-francúzske? Prečo práve víťazstvo Sovietskej armády dalo ráz celej povojnovej situácii, zatiaľ čo americkí a anglickí imperialisti museli po istý čas skrývať svoje pravé úmysle a nemilé pocity nad porážkou Nemecka? Veď Sovietsky sväz bol krajinou, ktorú vojna najviac postihla, kde najviac besnily fašistické hordy, bol krajinou, ktorá stratila v prvej fáze vojny strategicky cenné územia, krajinou, ktorá viazala po celý čas vojny s Nemeckom hlavné úderné sily fašizmu? Sovietsky sväz bol jedinou krajinou a jediným štátom, na ktorom nemecká imperialistická armáda stroskotala a na ktorom si nakoniec vylámala zuby. Veď napríklad v čase, keď Američania a Angličania vedú „príjemnú vojnu“ v južnom Taliansku, keď proti nim stoja

„celé“ 4 nemecké divízie, bojuje proti Sovietskemu sväzu na východnom fronte na 250 kádrových divízií nemeckej armády, a napriek tomu Sovietska armáda pripravuje rozhodujúce bitky, ktoré rozhodnú o osude celej svetovej vojny a o víťazstve Sovietskeho sväzu, o víťazstve demokracie a pokroku nad svetovládnyimi imperialistickými plánmi.

Odpoveď na túto otázku je predovšetkým v tom, že anglo-americkí imperialisti, ktorí nielenže nemali skutočný záujem na rýchlej porážke fašistických ozbrojených síl, ale úmyselne zdržovali vojnu, aby nechali vykrvacať Sovietsky sväz a po vojne sa stali rozhodujúcou silou, ktorá bude diktovať smer vývoja povojnovej situácie vo svete tak, aby zabezpečili pre americký imperializmus nové územia na vykorisťovanie a predpoklady pre svetovládu so strany amerických monopolistov.

Otázka má však tiež svoju vojenskú stránku. Je faktom, že každé víťazstvo anglo-amerických armád nad armádami Nemecka bolo priamo podmienené rozhodujúcou úlohou Sovietskej armády pri ničení ozbrojených síl imperialistického Nemecka. V súčasnom čase je tento fakt pre amerických imperialistov jedným z najneprijemnejších, pretože odhaľuje nielen ich pokryteckú politiku voči Sovietskemu sväzu za druhej svetovej vojny, ale tiež ich nielen podradnú, ale priamo brzdiacu úlohu pri porážke hitlerovského Nemecka. Preto sa teraz americkí imperialisti usilujú všemožne dokázať predovšetkým dve veci: Najsamprv to, že úloha Sovietskeho sväzu vo vojne 1941—45 nebola taká veľká a rozhodujúca pre víťazstvo, ako to uznal celý svet roku 1945, a ďalej, že bolo chybou pripustiť kapituláciu Nemecka namiesto jeho podpory vo vojne proti SSSR. Tieto dve tendencie tvoria jadro všetkej imperialistickej vojenskej propagandy po druhej svetovej vojne. Usilujú sa prekrucovaním faktov naopak dokázať, že to boli americko-anglické armády, ktoré porazili branné sily fašistického Nemecka, ktoré zlomily moc fašistických armád. Túto lož potrebujú dnes ako kedysi Hitler najmä na to, aby nízku morálnu hodnotu svojich vojakov podporili rozprávkami o nepremožiteľnosti a sile armády USA.

Je prirodzené, že takéto veci sa dajú hlásať iba keď sa celkom zamlčujú historické fakty, falšovaním dejín, výmyslami a zamlčováním dôležitých udalostí druhej svetovej vojny. Najväčšiu bitku v histórii doterajšieho vojenstva — bitku pri Stalingrade, ličia imperialistickí „odborníci“ buď ako malé a bezvýznamné stretnutie, buď o nej vonkoncom nehovoria. Úspechy sovietskych partizánov v tyle nepriateľa vysvetľujú „ruskou otužilosťou“, pri vykútnutí na drsné podnebie a „ťažkému vidieckemu životu“. Zamlčuje sa úloha Sovietskej armády a osobne J. V. Stalina pri urýchlčení ofenzívy na východnom fronte, ktorá umožnila anglo-američanom vyviaznúť zo zúfalej situácie v Ardénach v januári 1945, keď nemecká protiofenzíva hrozila katastrofálnou porážkou imperialistických armád na západnom fronte, atď.

Predovšetkým čo sa dnes usilujú v týchto rozprávkach, lžiach a výmysloch anglo-americkí imperialisti zamlčať, je rozhodujúca prevaha sovietskeho spoločenského a štátneho zriadenia nad imperialistickým, ktoré bolo príčinou víťazstva nad silami hitlerovcov. Víťazstvo Sovietskeho sväzu bolo nielen víťazstvom jedného štátu nad druhým, ale bolo to víťazstvo a triumf nového spoločenského poriadku, bol to dôkaz sily a nepremožiteľnosti myšlienok komunizmu, bol to triumf geniálneho vedenia najväčšieho vojvodu všetkých čias — J. V. Stalina. Víťazstvo Sovietskeho sväzu bolo víťazstvom celého pokrokového ľudstva, všetkých pracujúcich a vykorisťovaných, víťazstvom, nad ktorým sa radovali robotníci celého sveta. Víťazstvo Sovietskeho sväzu a Sovietskej armády rozmetalo všetky rozprávky o slabosti Sovietskeho sväzu, ktoré sa usilovali kapitalisti nacigániť ľudu po dlhé roky, nesmierne zvýšilo autoritu Sovietskeho sväzu na medzinárodnom poli, naplnilo nadšením a láskou pracujúcich celého sveta k vlasti oslobodeného proletariátu. Preto to bolo víťazstvo Sovietskeho sväzu, ktoré dalo ráz ďalšiemu vývoju medzinárodnej situácie, ktoré od základu zmenilo pomer síl medzi kapitalizmom a socializmom vo svetovom meradle na prospech socializmu, ktoré umožnilo ľudu zo strednej a juhovýchodnej Európy oslobodiť sa od kapitalistického jarma a nastúpiť cestu k socializmu, ktoré umožnilo ďalej široko rozvinúť oslobodenecký boj koloniálnych národov. Bolo to víťazstvo Sovietskeho sväzu v druhej svetovej vojne, ktoré rozhodlo defini-

tívne o tom, že hocaké plány amerických imperialistov na svetovládú sú už predom určené k záhube, a že v prípade agresie so strany amerického imperialismu bude stať v stávke osud celého svetového kapitalistického systému.

Preto sú smiešne snahy amerických vojenských pisárikov „prispôbiť“ dejiny cieľom imperialistickej politiky svetovlády. Nik nedokáže, aby pracujúci celého sveta zabudli na hrdinskosť sovietskych ľudí, na hrdinskosť a gigantickú silu Sovietskej armády, ktorú vedie bolševická strana a J. V. Stalin. Nik nedokáže, aby ľudstvo zabudlo na veľký fakt, že socialistický Sovietsky sväz rozdrtil bez pomoci svojich spojencov ohromnú vojnovú mašinériu hitlerovského Nemecka, s ktorou sa nevedely vypoariadať kapitalistické štáty. Tým menej sa dá sfalšovať fakt, že súčasne miliónové hnutie národov za mier, za národnú nezávislosť a ľudovú demokraciu, proti imperialistickým vojnovým podpaľáčom, je výsledkom mierovej politiky Sovietskeho sväzu, že je to plod víťazstva socialistického štátu v druhej svetovej vojne.

Z histórie je známe, že útočníci sa nikdy nepoučili z porážiek svojich predchodcov. Aj americkí imperialisti sa v ničom nepoučili z porážky hitlerovského Nemecka. Naopak, učia sa od jeho sto ráz porazených generálov, preberajú vojenskú doktrínu, ktorú Sovietska armáda porazila a rozbila, opakujú nacistické spôsoby v politike a v diplomacii. Rovnakým spôsobom sa usilujú dosiahnuť to, o čom sami často pochybujú, — svetovládú pomocou násilia, koncentračných táborov, mučenia a zverstiev. Niet pochyby o tom, že ich úsilie bude korunované rovnakým vencom, ako úsilie nemeckých imperialistov.

Pre nás je výročie Dňa víťazstva príležitosťou k tomu, aby sme si opäť a hlboko uvedomili prevratnú úlohu, akú sohralo v našich dejinách oslobodenie Sovietskou armádou v máji 1945. Vďaka tomu môžeme dnes s hrdosťou pozeráť na našu vlasť, ktorá so dňa na deň mení svoju tvár pod rukami oslobodených robotníkov a roľníkov, ktorá kráča isto a bezpečne po ceste, vyznačenej rodnou stranou nášho ľudu — Komunistickou stranou Československa. Aj u nás sa naplňujú slová veľkého spisovateľa a básnika M. Gorkého: „Nikdy ešte na svete, v celých jeho dejinách neukázala práca tak presvedčivo a názorne svoju rozprávkovú silu, ktorá mení ľudí aj život, akú ukazuje v našich dňoch u nás, v našom štáte robotníkov a roľníkov.“

Pre nás sú fakty druhej svetovej vojny, rozhodujúca úloha Sovietskeho sväzu pri porážke fašistického Nemecka, sila a moc socialistickej veľmoci, oporou, ktorá nás naplňuje pocitom istoty a hrdosti nad tým, že stojíme v jednom tábore so Sovietskym sväzom, že sme na strane tých, ktorí vždy musia zákonite byť víťazmi, na strane nezlomnej sily, ktorá imperialistickým útočníkom kedykoľvek zlomí väzy, ako ich zlomila nemeckým imperialistickým útočníkom v druhej svetovej vojne.

Súčasne si uvedomujeme veľkú zodpovednosť, akú každý z nás vojakov má za osud našej vlasti, uvedomujeme si, že nijaké víťazstvo nemôže prísť samo od seba, že treba veľa a veľa práce a vypätia, aby naša armáda, stojaca po boku nepremožiteľných sovietskych ozbrojených síl, sa tejto armáde čo najviac priblížila. Čerpať z bohatých skúseností Sovietskej armády je najlepšia cesta, ako našu ľudovodemokratickú armádu upevniť, urobiť z nej pevnú baštu aj päsť proti americkým imperialistom a zabezpečiť našej vlasti ďalšie veľké budovateľské úspechy.

